

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «МИРОНЮК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF MYRONYUK AND OTHERS v. UKRAINE)**

*(Заява № 10853/16 та 2 інші заяви –
див. перелік у додатку)*

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

18 січня 2024 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Миронюк та інші проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Мартіньш Мітс (*Mārtiņš Mits*), Голова,
Катержіна Шімачкова (*Kateřina Šimáčková*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,
та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника
Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 14 грудня 2023 року
постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмету заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 3 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися на непроведення ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами, або за обставин, які виключають причетність представників держави. Вони посилалися, прямо або по суті, на статтю 3 Конвенції.

6. Насамперед Суд зазначає, що відповідне жорстоке поводження підпадає під сферу дії статті 3 Конвенції. Суд нагадує, що стаття 3 Конвенції вимагає від органів державної влади проведення ефективного офіційного розслідування стверджуваного жорстокого поводження, навіть якщо таке поводження було вчинено приватними особами (див. рішення у справах «М.С. проти Болгарії» (*M.C. v. Bulgaria*), заява № 39272/98, пункт 151, ЄСПЛ 2003-ХІІ та «Денис

Васильєв проти Росії» (*Denis Vasilyev v. Russia*), заява № 32704/04, пункт 99, від 17 грудня 2009 року). Мінімальні стандарти ефективності, наведені у практиці Суду, включають у себе вимоги, що розслідування має бути незалежним, безстороннім і підлягати громадському контролю, а уповноважені органи державної влади повинні діяти зі зразковою ретельністю та оперативністю (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Менешева проти Росії» (*Menesheva v. Russia*), заява № 59261/00, пункт 67, ЄСПЛ 2006-III).

7. Процесуальні вимоги статті 3 Конвенції виходять за межі стадії досудового розслідування, коли розслідування призводить до вжиття юридичних дій у національних судах: провадження в цілому, у тому числі стадія судового розгляду, має відповідати вимогам статті 3 Конвенції. Це означає, що національні суди за жодних обставин не повинні допускати випадків, за яких завдані тілесні та моральні страждання залишатимуться безкарними. Це важливо для збереження громадської впевненості у принципі верховенства права і його підтримки, а також у попередженні будь-яких ознак толерантності органів державної влади до незаконних дій або співучасті у них (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Оккали проти Туреччини» (*Okkali v. Turkey*), заява № 52067/99, пункт 65, ЄСПЛ 2006 XII (витяги)).

8. Розглядаючи факти цих справ у контексті зазначених принципів, Суд вважає, що органи державної влади, які були уповноважені порушити та розслідувати кримінальні справи, насправді не намагалися оперативно та ретельно розслідувати їх, встановити факти та за потреби притягнути до відповідальності винних осіб. Конкретні недоліки наведено у таблиці в додатку.

9. У керівній справі «Мута проти України» (*Muta v. Ukraine*), заява № 37246/06, від 31 липня 2012 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цих справах.

10. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цих справах розслідування не відповідало критеріям ефективності.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

12. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, рішення у справі «Побокін проти України» [Комітет] (*Pobokin v. Ukraine*) [Committee], заява № 30726/14, від 06 квітня 2023 року) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення статті 3 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами, або за обставин, які виключають причетність представників держави;
4. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 18 січня 2024 року відповідно до пунктів 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Мартіньш Мітс
(*Mārtiņš Mīts*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИРОНЮК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за статтею 3 Конвенції
(непроведення ефективного розслідування жорстокого поводження, вчиненого приватними особами,
або за обставин, які виключають причетність представників держави)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
1.	10853/16 15.02.2016	Віталій Миколайович МИРОНЮК 1994	Скринник Андрій Валерійович м. Київ	28.09.2013 на заявника напала група приватних осіб. У нього був перелом нижньої щелепи та розрив лівої барабанної перетинки. 29.09.2013 заявник звернувся із заявою до відділу міліції. 22.11.2013 було порушено кримінальну справу за фактом нанесення заявнику тілесних ушкоджень. 18.08.2014 та 01.04.2015 прокуратура Києво-Святошинського району визнавала бездіяльність слідчого у справі заявника. 26.06.2015 Києво-Святошинський районний суд визнав, що з 12.01.2014 жодних слідчих дій не проводилося і жодного прогресу у розслідуванні досягнуто не було. У зв'язку з цим суд встановив двомісячний строк для закінчення досудового розслідування. У зв'язку з невиконанням слідчим наданих вказівок 29.01.2016 щодо нього порушили кримінальне провадження. 24.01.2018, 16.04.2018 та 24.05.2018 представник заявника повідомляв Суд про відсутність прогресу у справі. Вбачається, що провадження усе ще триває.	Невжиття необхідних заходів для проведення ретельного розслідування справи (рішення у справі «Скороходов проти України» (<i>Skorokhodov v. Ukraine</i>), заява № 56697/09, пункти 34 і 35, від 14 листопада 2013 року); необґрунтовані та значні періоди бездіяльності (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); загальний затяжний характер розслідування та провадження у суді (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Mutav. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року);	3 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИРОНЮК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
					недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року).		
2.	55637/18 05.11.2018	Дмитро Григорович ФИСУН 1980		01.10.2015 заявника, працівника міліції, під час виконання службових обов'язків побив пан У. з іншими приватними особами. Того ж дня за фактом події було порушено кримінальну справу. 05.11.2015 було проведено судово-медичну експертизу, за результатами якої встановили, що у заявника був струс мозку та синець лівого ока. 11.04.2017, 19.04.2017 та 05.05.2017 прокурор визнавав затяжний характер розслідування. Він також повідомив заявнику, що під час розслідування було встановлено причетність до побиття, окрім У., інших осіб, для встановлення яких були проведені слідчі дії. 22.05.2017 та 06.06.2017 кримінальне провадження закривали у зв'язку з відсутністю складу злочину. 06.06.2017 та 14.06.2017 відповідно ці постанови про закриття кримінального провадження скасовувалися як передчасні у зв'язку з непроведенням усіх необхідних слідчих дій. Зокрема, згідно з постановою від 14.06.2017 слідчий не розшукав свідків, не встановив усі обставини злочину, не оглянув місце події та прилеглу територію для виявлення камер відеоспостереження з метою вилучення відповідних відеозаписів тощо. 31.10.2017 заявника додатково повідомили, що	Невжиття необхідних заходів для проведення ретельного розслідування справи (рішення у справі «Скороходов проти України» (<i>Skorokhodov v. Ukraine</i>), заява № 56697/09, пункти 34 і 35, від 14 листопада 2013 року); недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); неодноразове повернення справи на додаткове розслідування (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 64, від 31 липня 2012 року).	3 000	-

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИРОНЮК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
				слідчих мали притягнути до дисциплінарної відповідальності за невиконання своїх обов'язків у його справі. 13.07.2018 У. обрали покарання у виді позбавлення волі на строк три роки, але звільнили від відбування покарання з випробуванням на строк два роки. Згідно з твердженнями заявника, хоча було встановлено, що до його побиття були причетні інші особи, жодного прогресу щодо їхнього встановлення не було.			
3.	35581/21 07.07.2021	Вадим Миколайович МУДРЕНКО 1966	Кулаков Олег Володимирович м. Дніпро	10.02.2011 під час бійки з А. на зупинці заявник – незряча особа – отримав тяжке ножове поранення в живіт. Пізніше подію було перекваліфіковано на завдання неумисного тілесного ушкодження, отриманого під час падіння заявника на А. Проте докази, у тому числі ніж, працівники поліції втратили. Апеляційний суд сім разів повертав справу на новий розгляд у зв'язку з процесуальними недоліками під час досудового розслідування (неодноразово не встановлювалися фактичні обставини справи, заявнику не надався доступ до матеріалів справи) та провадження у суді першої інстанції (неодноразово не розглядалися докази у справі, у тому числі втрачені речові докази, неодноразово не наводилося обґрунтування), доки кримінальне провадження не було остаточно закрито у зв'язку із закінченням строків притягнення до кримінальної відповідальності 27.01.2020, а А. звільнено від кримінальної відповідальності. 02.02.2021 Верховний Суд залишив цю ухвалу без змін.	загальний затяжний характер розслідування та провадження у суді (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); недоліки, визнані самими національними органами влади (рішення у справі «Мута проти України» (<i>Muta v. Ukraine</i>), заява № 37246/06, пункт 65, від 31 липня 2012 року); незабезпечення права заявника на ефективну участь у розслідуванні (рішення у справі «Чернега та інші проти України» (<i>Chernega and Others v. Ukraine</i>), заява № 74768/10, пункти 165 – 166,	3 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «МИРОНЮК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодування моральної шкоди (в євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро) ²
					від 18 червня 2019 року з подальшими посиленнями).		

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.